

Stichting Het Rijnlands Lyceum

Jaarrekening 2019

Inhoudsopgave**Pagina****Algemeen**

3

Jaarrekening

A. Balans per 31 december 2019 (na resultaatbestemming)	4
B. Staat van Baten en Lasten 2019	5
C. Kasstroomoverzicht 2019 (indirecte methode)	6
Financiële kengetallen	6
Resultaatbestemming 2019	7
Grondslagen voor de jaarrekening 2019	8
Vaste Activa	13
Vorderingen	14
Effecten en Liquide middelen	14
Eigen vermogen	15
Voorzieningen en langlopende schulden	16
Kortlopende schulden	18
Model G Verantwoording subsidies	19
Model G Verantwoording subsidies Gemeente Den Haag	19
Niet in de Balans opgenomen activa en verplichtingen	20
Overheidsbijdragen	21
Overige baten	21
Lasten	22
Financiële baten en lasten	23
Segmentatie naar onderwijssector VO/PO 2019	24
Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semi publieke Sector	25

Algemeen

Hierbij treft u de jaarrekening 2019 aan van de Stichting Het Rijnlands Lyceum te Wassenaar.
De rapportering is in euro's.

De Rechtspersoon

De "Stichting Het Rijnlands lyceum" (bevoegd gezag nummer 46879) is statutair gevestigd aan de de Backershagenlaan 3 te Wassenaar. Onder de stichting vallen scholen in het VO en PO en heeft ten doel de oprichting en instandhouding van één of meer scholen voor voortgezet en primair onderwijs. Het handelsregisternummer van de Stichting is 41150857.

De Stichting valt niet onder de financiële verslaggeving van een gemeente. Doordecentralisatie heeft plaats gevonden voor het Rijnlands Lyceum Sassenheim aan de van Alkemadeaan 2, 2171 DH in Sassenheim.

Jaarrekening

A. Balans per 31 december 2019 (na resultaatbestemming)

Activa		31-12-2019	31-12-2018
1.2	Materiële vaste activa		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	27.953.438	24.030.943
1.2.2	Inventaris en apparatuur	5.523.750	4.919.024
	Totaal materiële vaste activa	33.477.188	28.949.967
	Totaal vaste activa	33.477.188	28.949.967
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	3.853.952	3.745.282
1.5.7	Overige vorderingen	290.881	2.999.643
1.5.8	Overlopende activa	2.791.390	2.282.696
	Totaal vorderingen	6.936.223	9.027.621
1.7	Liquide middelen	31.045.274	26.967.992
	Totaal vlottende activa	37.981.497	35.995.613
	Totaal activa	71.458.685	64.945.580
Passiva			
2.1	Eigen vermogen		
2.1.1	Algemene reserve	22.299.603	20.240.763
2.1.2	Bestemmingsreserve	2.296.919	502.783
	Totaal eigen vermogen	24.596.522	20.743.546
2.2	Voorzieningen		
2.2.1	Groot onderhoud	4.724.134	4.523.579
2.2.2	Overig	1.203.785	1.061.763
	Totaal voorzieningen	5.927.919	5.585.342
2.3	Langlopende schulden		
2.3.3	Gemeenten / Ministerie van Financiën	9.617.432	10.551.908
2.3.5	Deposit fee	2.111.000	2.081.000
	Totaal langlopende schulden	11.728.432	12.632.908
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.3	Crediteuren	2.836.310	1.449.160
2.4.7	Belasting & premies sociale verzekering	2.547.870	2.445.857
2.4.8	Te betalen pensioenpremies	609.948	782.666
2.4.9	Overige kortlopende schulden	2.509.565	2.291.043
2.4.10	Overlopende passiva	20.702.119	19.015.058
	Totaal kortlopende schulden	29.205.812	25.983.784
	Totaal passiva	71.458.685	64.945.580

B. Staat van Baten en Lasten 2019

		2019 Realisatie	2019 Begroting	2018 Realisatie
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	54.591.910	52.447.800	48.995.368
3.2	Overige overheidsbijdragen	1.647.004	1.175.400	1.179.679
3.5	Overige baten	34.115.347	33.433.200	31.615.973
	Totaal baten	90.354.261	87.056.400	81.791.020
4	Lasten			
4.1	Personeelslasten	67.041.604	67.846.300	62.589.785
4.2	Afschrijvingen	2.878.866	3.482.400	2.786.209
4.3	Huisvestingslasten	6.842.063	5.463.300	5.482.709
4.4	Instellingslasten	9.576.982	9.276.000	9.167.096
	Totaal lasten	86.339.515	86.068.000	80.025.799
	Saldo baten en lasten	4.014.746	988.400	1.765.221
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	0	0	0
5.2	Financiële lasten	161.770	170.100	168.690
	Saldo financ. baten en lasten	-161.770	-170.100	-168.690
	Totaal resultaat	3.852.976	818.300	1.596.531

C. Kasstroomoverzicht 2019 (indirecte methode)

	2019	2018
Saldo baten en lasten	4.014.746	1.765.221
Afschrijvingen	2.878.866	2.786.209
Afwaardering mva	121.000	0
Mutatie voorzieningen	342.577	850.468
Mutatie werkkapitaal:		
- Vorderingen	2.091.398	-3.359.833
- Overlopende school fees	1.347.853	1.813.283
- Kortlopende schulden	1.904.175	145.535
	5.343.426	-1.401.015
Ontvangen interest	0	0
Betaalde interest (-/-)	161.770	168.690
	-161.770	-168.690
<u>Totale kasstroom uit operationele activiteiten</u>	<u>12.538.845</u>	<u>3.832.193</u>
Investerings materiële vaste activa	-7.345.587	-6.587.484
Desinvesteringen materiële vaste activa	-181.500	
<u>Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	<u>-7.527.087</u>	<u>-6.587.484</u>
Aangetrokken leningen o/g	0	4.150.000
Aflossingen leningen o/g	-934.476	-724.476
<u>Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	<u>-934.476</u>	<u>3.425.524</u>
<u>Netto kasstroom</u>	<u>4.077.282</u>	<u>670.233</u>
Liquide middelen einde boekjaar	31.045.274	26.967.992
Liquide middelen begin boekjaar	26.967.992	26.297.759
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>4.077.282</u>	<u>670.233</u>
De liquide middelen zijn vrij besteedbaar		

Financiële kengetallen

Ratio's	2019	2018
Current ratio	1,30	1,39
Netto werkkapitaal	8.775.685	10.011.829
Solvabiliteit II	42,7	40,5
Huisvestingsratio	9,8	8,8

Toelichting berekening ratio's

Current ratio =	vlottende activa / kortlopende schulden
Netto werkkapitaal =	vlottende activa -/- kortlopende schulden
Solvabiliteit II =	(eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal
Huisvestingsratio % =	(afschrijvingskosten gebouwen en terreinen + huisvestingslasten) / totale lasten

Resultaatbestemming 2019

Conform het bestuursbesluit en de goedkeuring hiervan op 16 juni 2020 door de Raad van Toezicht wordt het exploitatiesaldo 2019 aan het eigen vermogen toegevoegd. En wel als volgt:

Mutatie (na toedeling resultaat CSB) Publieke Algemene reserve:

Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest	631.702
Het Rijnlands Lyceum Sassenheim	702.076
Het Rijnlands Lyceum Wassenaar	121.366
The International Secondary School	547.987
The International Primary School	263.035
Eerste Nederlandse Montessori School	35.886
European School Elementary	-96.025
Europese School Secondary	-157.901
Centraal Service Bureau	-16.510 *)
	<u>2.031.616</u>

Mutatie Bestemmingsreserve:

Verduurzaming en nieuwbouw RL Sassenheim	535.000
Personele reserve 2020/2021 RLO	277.934
Personele reserve 2020/2021 RLS	304.288
Personele reserve 2020/2021 RLW	191.217
Personele reserve 2020/2021 ISH Secondary	251.791
Personele reserve 2020/2021 ISH Primary	62.230
Personele reserve 2020/2021 ENMS	30.172
Personele reserve 2020/2021 ESH Elementary	80.988
Personele reserve 2020/2021 ESH Secondary	87.740
	<u>1.821.360</u>

Totaal resultaat 2019	<u><u>3.852.976</u></u>
-----------------------	-------------------------

*) Resultaat van CSB was in 2019 een overschot van € 281.335 (zie toelichting op het eigen vermogen).
De mutatie van € 16.510 betreft een mutatie uit de bestemmingsreserve Spaar/BAPO.

Grondslagen voor de jaarrekening 2019

1. ALGEMEEN

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2019, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo). Op basis van de Rjo worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Rjo).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

2. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden alleen verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie de Stichting zullen toevloeien.

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Voorzieningen

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), schulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen:

- Geldmiddelen
- Leningen
- Vorderingen
- Schulden

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaaarding worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de staat van baten en lasten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

3. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING PASSIVA EN ACTIVA**Materiële vaste activa**

Deze activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met afschrijvingen en bijdragen van derden, respectievelijk ontvangen subsidies.

Een activum met een waarde groter dan € 1.000,- wordt in de materiële vaste activa opgenomen, tenzij de gebruiksduur zich hier tegen verzet. De activa worden lineair afgeschreven op de grondslag van hun economische levensduur, in de veronderstelling van een nihil restwaarde. Een activum is een uit gebeurtenissen in het verleden voortgekomen middel waarover de rechtspersoon de beschikkingsmacht heeft en waaruit in de toekomst naar verwachting economische voordelen naar de rechtspersoon zullen vloeien. Het juridische eigendom van de gebouwen berust bij de Stichting, waarbij aangemerkt wordt dat de economische eigendom berust bij de gemeente binnen welk rechtsgebied het gebouw kadastraal is aangemeld. In het kader van de doordecentralisatie is de Stichting in 2014 eigenaar (juridisch en economisch) geworden van het school-gebouw in Sassenheim.

Het activum "gebouw" wordt gewaardeerd op basis van de voor eigen rekening verrichte investeringen, onder aftrek van de afschrijvingen. De afschrijvingsmethode vindt plaats op basis van het lineaire stelsel. Per activasoort gelden de volgende afschrijvingstermijnen:

Gebouwen: Variërend van 4 (geldt voor cabins) tot 40 jaar

Inventaris en apparatuur: Variërend van 3 tot 20 jaar

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Kosten van groot onderhoud worden verwerkt via een voorziening groot onderhoud. De overige onderhoudskosten komen ten laste van de staat van baten en lasten in het jaar waarin de kosten worden gemaakt.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves en bestemmingsreserves gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. Het afgezonderde deel van het eigen vermogen met een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangeduid als bestemmingsreserve.

Het gehele eigen vermogen van de Stichting is gevormd op basis van publieke gelden en derhalve aangemerkt als publiek eigen vermogen.

Voorzieningen*Algemeen*

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening groot onderhoud

Een voorziening wordt gevormd voor verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan panden, installaties e.d. op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud. De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

In afwijking van hoofdstuk 212 RJ Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is de jaarlijkse toevoeging aan de voorziening groot onderhoud bepaald op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsplan gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat; deze methodiek is in 2017 en voorgaande jaren toegepast.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel zoals verhuur, ouderbijdragen en overige baten, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verwerkt als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de Stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioen-uitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de Stichting komen wordt hiervoor een voorziening gevormd.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties / rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken.

De Stichting heeft de verplichtingen inzake de pensioenrechten van haar personeel ondergebracht bij stichting Pensioenfonds ABP. De Stichting betaalt hiervoor premies. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Pensioenfondsen moeten vanaf 2015 gebruikmaken van de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. De beleidsdekkingsgraad was eind 2019 97,8% en eind februari 2020 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 94,4%. Om de pensioenen (gedeeltelijk) te kunnen indexeren, mag de beleidsdekkingsgraad niet, gedurende 5 jaar, lager zijn dan 104,2%, voor volledige indexatie moet de beleidsdekkingsgraad 128% zijn. Het pensioenfonds heeft per januari 2020 de premie niet verhoogd. De premie is net als per januari 2019 24,9%.

De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende immateriële en materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt afgeschreven op basis van de door het bestuur gemaakte keuzen.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

De Stichting is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting; zie voor een nadere toelichting de 'niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen'.

Leasing

De Stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Als de Stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Vaste Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Gebouwen & terreinen	Inventaris & apparatuur	Totaal mat.activa
Stand per 01-01-2018			
Aanschafwaarde	28.978.282	13.179.570	42.157.852
Cumulatieve afschrijving (-/-)	8.219.181	8.789.979	17.009.160
Boekwaarde 01-01-2018	20.759.101	4.389.591	25.148.692
 Mutaties 2018			
Investerings	477.538	1.724.500	2.202.038
Activa in aanbouw	4.385.446		4.385.446
Afschrijvingen (-/-)	1.591.142	1.195.067	2.786.209
Totaal mutaties	3.271.842	529.433	3.801.275
 Stand per 01-01-2019			
Aanschafwaarde	33.841.266	14.904.070	48.745.336
Cumulatieve afschrijving (-/-)	9.810.323	9.985.046	19.795.369
Boekwaarde 01-01-2019	24.030.943	4.919.024	28.949.967
 Mutaties 2019			
Investerings	5.340.519	1.890.088	7.230.607
Activa in aanbouw	296.480	0	296.480
Aanschafwaarde desinvesteringen (-/-)	181.500	0	181.500
Cum. afschr. desinvesteringen	60.500	0	60.500
Afschrijvingen (-/-)	1.593.504	1.285.362	2.878.866
Totaal mutaties	3.922.495	604.726	4.527.221
 Stand per 31-12-2019			
Aanschafwaarde	34.614.839	16.794.158	51.408.997
Activa in aanbouw	4.681.926	0	4.681.926
Cumulatieve afschrijving (-/-)	11.343.327	11.270.408	22.613.735
Boekwaarde 31-12-2019	27.953.438	5.523.750	33.477.188

1.2.1 Gebouwen en terreinen	RLO	RLS *)	RLW	ISH-SEC	ISH-PRIM	ENMS	ESH-ELEM	ESH-SEC	CSB	TOTAAL
Aanschafwaarde	3.184.423	6.153.221	2.310.751	13.617.187	1.593.441	267.989	1.120.913	138.525	339.286	28.725.736
Activa in aanbouw	571.921	0	0	75.563	3.332.365	0	111.056	1.024.624	0	5.115.529
Cumulatieve afschrijving	2.201.084	1.562.693	647.134	4.166.960	429.403	73.197	558.517	31.480	139.854	9.810.322
Boekwaarde 01-01-2019	1.555.260	4.590.528	1.663.617	9.525.790	4.496.403	194.792	673.452	1.131.669	199.432	24.030.943
Activa in aanbouw mutatie	100.136	66.043	0	-75.563	-2.738.897	0	1.266.780	1.677.981	0	296.480
Aansch.w. desinvestering	0	0	0	181.500	0	0	0	0	0	181.500
Cum. afschr. desinvestering	0	0	0	60.500	0	0	0	0	0	60.500
Investerings 2019	1.468.256	216.315	45.000	2.528.655	1.078.991	-23.947	3.302	0	23.947	5.340.519
Afschrijvingen 2019	234.265	375.203	79.953	629.718	73.943	10.294	141.271	13.951	34.906	1.593.504
Boekwaarde 31-12-2019	2.889.387	4.497.683	1.628.664	11.228.164	2.762.554	160.551	1.802.263	2.795.699	188.473	27.953.438

1.2.2 Inventaris en apparatuur	RLO	RLS	RLW	ISH-SEC	ISH-PRIM	ENMS	ESH-ELEM	ESH-SEC	CSB	TOTAAL
Aanschafwaarde	2.224.425	1.960.409	1.038.702	4.436.256	1.478.273	426.427	1.736.055	1.068.405	535.119	14.904.071
Cumulatieve afschrijving	1.570.677	1.218.206	698.606	3.209.163	1.150.844	265.594	1.075.787	324.260	471.910	9.985.047
Boekwaarde 01-01-2019	653.748	742.203	340.096	1.227.093	327.429	160.833	660.268	744.145	63.209	4.919.024
Investerings 2019	198.510	40.982	130.951	605.925	472.850	4.263	308.025	120.938	7.644	1.890.088
Afschrijvingen 2019	172.639	157.437	102.389	333.030	156.861	35.571	171.676	140.947	14.812	1.285.362
Boekwaarde 31-12-2019	679.619	625.748	368.658	1.499.988	643.418	129.525	796.617	724.136	56.041	5.523.750
Totale boekwaarde MVA	3.569.006	5.123.431	1.997.322	12.728.152	3.405.972	290.076	2.598.880	3.519.835	244.514	33.477.188

*) Door de doordecentralisatie van het schoolgebouw van Het Rijnlands Lyceum Sassenheim in de gemeente Teylingen in 2014, is Stichting Het Rijnlands Lyceum naast juridisch ook economisch eigenaar van grond en schoolgebouw. Wel dient vermeld te worden, dat op basis van de wet voor het voorgezet onderwijs (WVO), de gemeente het recht van bestemming van grond en gebouw heeft behouden. De verzekerde waarde bedraagt per 31 december 2019 € 19.624.000.
De WOZ-waarde bedraagt € 7.915.000 (peildatum 1-1-2019).

Vorderingen

1.5.1	Debiteuren	31-12-2019	31-12-2018
	Openstaande posten	4.242.833	4.255.799
	Af: Voorziening wegens oninbaarheid	-388.881	-510.517
	Totaal	<u>3.853.952</u>	<u>3.745.282</u>

De voorziening wegens oninbaarheid is afgenomen omdat diverse openstaande posten met betalingsachterstand zijn geïncasseerd.

1.5.7	Overige vorderingen	31-12-2019	31-12-2018
	Overige vorderingen	290.881	2.999.643
	Totaal	<u>290.881</u>	<u>2.999.643</u>

De overige vorderingen nemen af in verband met de afwikkeling (in 2019) van de vordering op de gemeente Den Haag inzake de Marathon.

1.5.8	Overlopende activa	31-12-2019	31-12-2018
	Overige vooruitbetaalde kosten/ vooruitontvangen bedragen	2.791.390	2.282.696
	Totaal	<u>2.791.390</u>	<u>2.282.696</u>

Effecten en Liquide middelen

1.7	Liquide middelen	31-12-2019	31-12-2018
1.7.1	Kas	13.061	9.540
1.7.2	Ministerie van Financiën	30.528.441	26.202.425
1.7.2	Bank	503.772	756.027
	Totaal	<u>31.045.274</u>	<u>26.967.992</u>

Toelichting op Ministerie van Financiën (MvF)

Sinds 15 december 2011 maakt de Stichting gebruik van het zogenaamde Schatkistbankieren van het MvF.

Publieke instellingen, waaronder onderwijsinstellingen, kunnen van deze door het MvF ingestelde financieringsregeling gebruik maken. De condities zijn:

- Bij het MvF wordt een rekening-courant aangehouden, waar alle overtollige middelen moeten worden gestald. Deposito's mogen niet anders dan bij het MvF worden geplaatst.
- Dagelijks wordt het rekening-courantsaldo met de huisbankier (ING) "afgeroomd" op nihil.
- Overtollige middelen worden door het MvF risicoarm, degelijk en vertrouwd beheerd.
- Goedkope tarieven voor roodstand en leningen.
- Indien nodig, een vrij opneembaar rekening-courant krediet (zonder zekerheidsstelling) van 10% van de jaaromzet. De rekening-courantrente is gebaseerd op dagelijkse EONIA fixing.

Eigen vermogen**2.1 Eigen vermogen****2.1.1 Algemene reserve (Publiek)**

	<u>Stand</u> <u>31-12-2018</u>	<u>Resultaat</u> <u>2019</u>	<u>Toedeling</u> <u>saldo CSB</u> <u>eind 2019</u>	<u>van/naar</u> <u>Bestemming</u> <u>Reserve</u>	<u>Stand</u> <u>31-12-2019</u>
RL Oegstgeest	6.992.007	599.336	32.366	0	7.623.709
RL Sassenheim	1.464.205	676.764	25.312	7.818	2.174.099
RL Wassenaar	1.285.301	101.034	20.332	1.761	1.408.428
ISH Secondary	6.280.554	489.064	58.923	1.135	6.829.676
ISH Primary	4.200.904	221.125	41.910	0	4.463.939
ENMS	-107.595	35.886	0	0	-71.709
ESH Elementary	2.588.668	-153.703	57.678	0	2.492.643
ESH Secondary	-2.463.281	-202.715	44.814	0	-2.621.182
Centraal Service Bureau	0	264.825	-281.335	16.510	0
	<u>20.240.763</u>	<u>2.031.616</u>	<u>0</u>	<u>27.224</u>	<u>22.299.603</u>

2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)

Spaar BAPO RL Oegstgeest	16.357			0	16.357
Spaar BAPO RL Sassenheim	14.125			-7.818	6.307
Spaar BAPO RL Wassenaar	5.863			-1.761	4.102
Spaar BAPO ISH Secondary	11.500			-1.135	10.365
Spaar BAPO Centraal Service Bureau	16.510			-16.510	0
Verduurzaming en nieuwbouw RL Sassenheim	438.428	535.000		0	973.428
Personele reserve 2020/2021 RLO	0	277.934			277.934
Personele reserve 2020/2021 RLS	0	304.288			304.288
Personele reserve 2020/2021 RLW	0	191.217			191.217
Personele reserve 2020/2021 ISH Secondary	0	251.791			251.791
Personele reserve 2020/2021 ISH Primary	0	62.230			62.230
Personele reserve 2020/2021 ENMS	0	30.172			30.172
Personele reserve 2020/2021 ESH Elementary	0	80.988			80.988
Personele reserve 2020/2021 ESH Secondary	0	87.740			87.740
	<u>502.783</u>	<u>1.821.360</u>	<u>0</u>	<u>-27.224</u>	<u>2.296.919</u>
Totaal Eigen Vermogen	<u>20.743.546</u>	<u>3.852.976</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>24.596.522</u>

Toelichting 2.1.2 Personele reserve 2020/2021

De bestemde personele reserve betreft ontvangen bekostiging (lumpsum) VO 2019 ter dekking van nog nader vast te stellen loonruimte en een eenmalige bijdrage van OCW voor het funderend onderwijs inzake terugdringing personeelstekort, professionalisering, werkdrukvermindering en ondersteuning bij zij-instromers (de zgn. "convenantsmiddelen"). Deze laatst genoemde bijdrage is te besteden in de jaren 2020 en 2021.

Voorzieningen en langlopende schulden**2.2.1 Voorziening groot onderhoud**

Deze voorziening is gebaseerd op meerjaren onderhoudsplannen (MJOP's) van de scholen. Jaarlijks worden deze MJOP's geëvalueerd en zonodig bijgesteld. Op bestuursniveau is de voorziening groot onderhoud per 31-12-2019 van toereikend niveau.

	<u>31-12-2018</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>31-12-2019</u>
RL Oegstgeest	1.029.994	157.000	77.251	1.109.743
RL Sassenheim	884.339	151.000	180.052	855.287
RL Wassenaar	760.712	123.000	23.984	859.728
ISH Secondary	775.126	128.000	177.117	726.009
ISH Primary	324.623	57.000	84.206	297.417
ENMS	312.826	70.000	4.284	378.542
ESH Elementary	387.877	48.000	7.551	428.326
ESH Secondary	48.082	21.000	0	69.082
Totaal	<u>4.523.579</u>	<u>755.000</u>	<u>554.445</u>	<u>4.724.134</u>

<i>Onderverdeling naar looptijd:</i>	<u>< 1 jaar</u>	<u>> 1 jaar</u>	<u>31-12-2019</u>
Voorziening groot onderhoud	2.284.000	2.440.134	4.724.134

2.2.2 Overige voorzieningen

	<u>31-12-2018</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>31-12-2019</u>
Voorziening spaarverlof	174.900	4.150	0	7.050	172.000
Voorziening jubileumuitkering	260.300	94.779	0	29.779	325.300
Voorziening langdurig zieken	26.000	51.000	8.000	18.000	51.000
Voorziening duurzame inzetbaarheid	425.329	168.733	0	94.289	499.773
Voorziening wovo	175.234	111.073	27.358	103.237	155.712
	<u>1.061.763</u>	<u>429.735</u>	<u>35.358</u>	<u>252.355</u>	<u>1.203.785</u>

<i>Onderverdeling naar looptijd:</i>	<u>< 1 jaar</u>	<u>> 1 jaar</u>	<u>31-12-2019</u>
Voorziening spaarverlof	0	172.000	172.000
Voorziening jubileumuitkering	23.440	301.860	325.300
Voorziening langdurig zieken	51.000	0	51.000
Voorziening duurzame inzetbaarheid	0	499.773	499.773
Voorziening wovo	68.200	87.512	155.712

Toelichting voorziening spaarverlof

De voorziening spaarverlof is gebaseerd op de per 31 december 2019 nog door personeel op te nemen dagen uit hoofde van spaarverlof.

Toelichting voorziening jubileumuitkeringen

De hoogte van de voorziening jubileumuitkering wordt gebaseerd op de kans dat iemand zijn bestuursjubileum (25 en 40 jaar) en zijn ambtsjubileum (25 en 40 jaar) bereikt.

Toelichting voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gebaseerd op de werknemers die op 31-12-2019 één jaar of langer arbeidsongeschikt waren.

Toelichting voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid is gebaseerd op de werknemers die aangegeven hebben hun uren in het kader van duurzame inzetbaarheid te willen sparen (conform de CAO 2018/2019).

Toelichting voorziening wovo

De voorziening wovo is gebaseerd op voormalig medewerkers die een (bovenwettelijke) WW-uitkering ontvangen. De hoogte van de voorziening is afhankelijk van de te verwachten terugkeer op de arbeidsmarkt en het resterend aantal maanden (jaren) dat een voormalig medewerker nog recht heeft op een (bovenwettelijke) WW-uitkering.

2.3.3 Langlopende schulden aan Gemeenten/ Ministerie van Financiën

	<u>Looptijd</u> <u>in jaren</u>	<u>31-12-2018</u>	<u>Aangegane</u> <u>leningen</u>	<u>Aflossing</u> <u>2020</u>	<u>31-12-2019</u>	<u>Interest</u> <u>%</u>	<u>Aflossing</u> <u>2019</u>
Gem. Den Haag (inz.ISH)	1	500.000	0	500.000	0	3,678 %	500.000
Min.van Financiën (inz.RLS)	25	1.445.241	0	57.809	1.387.432	2,070 %	57.809
Min.van Financiën (inz.ISH)	28	4.666.667	0	166.667	4.500.000	1,000 %	166.667
Min.van Financiën (inz. RLS)	13	2.006.667	0	143.333	1.863.334	0,720%	143.333
BNG bank (inz RLO)	29	1.933.333	0	66.667	1.866.666	1,700%	66.667
Totaal		<u>10.551.908</u>	<u>0</u>	<u>934.476</u>	<u>9.617.432</u>		<u>934.476</u>

De aflossingsverplichting eind 2019 (aflossing in 2020) bedraagt € 934.476 en is opgenomen onder de overlopende passiva (sub 2.4.5). Eind 2018 bedroeg de aflossingsverplichting (2019) € 934.476.

2.3.5 Langlopende schuld Deposit fee**31-12-2019****31-12-2018**

Stand eind van het jaar

2.111.0002.081.000

Deposit fee wordt bij aanmelding van leerlingen van RLO, RLW en de ISH geïncasseerd, en bij het verlaten van de school weer gerestitueerd. In het algemeen staan deze bedragen langer dan 3 jaar uit.

Kortlopende schulden

2.4.7 Belasting en premies sociale verzekeringen	31-12-2019	31-12-2018
Te betalen loonbelasting/soc.verzekeringen	2.637.187	2.500.392
Te betalen omzetbelasting	-89.317	-54.535
Totaal	<u>2.547.870</u>	<u>2.445.857</u>
2.4.8 Te betalen pensioenpremie	31-12-2019	31-12-2018
Te betalen pensioenpremie	841.020	782.666
Vooruitgefactureerde premie IPAP	-231.072	
Totaal	<u>609.948</u>	<u>782.666</u>
2.4.9 Overige kortlopende schulden	31-12-2019	31-12-2018
Personele verplichtingen	2.312.645	2.178.583
Overige kortlopende schulden	196.920	112.460
Totaal	<u>2.509.565</u>	<u>2.291.043</u>
2.4.10 Overlopende passiva	31-12-2019	31-12-2018
Vooruitontvangen bijdragen (school fee)	18.572.175	17.254.322
Aflossingsverplichtingen	934.476	934.476
Overige overlopende passiva	1.195.468	826.260
Totaal	<u>20.702.119</u>	<u>19.015.058</u>

Risico's financiële instrumenten

Wij maken in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, leningen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Deze financiële Instrumenten stellen de organisatie bloot aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de Stichting een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken. De Stichting zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Kredietrisico

De vorderingen op gemeenten hebben een zeer laag risico op oninbaarheid. Het kredietrisico wordt als beperkt ingeschat, door de grote spreiding van de vorderingen op debiteuren, waarbij significante debiteurenposities betrekking hebben op gemeenten.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Bij de leningen van de gemeente Den Haag en het Ministerie van Financiën is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. Voor een toelichting op de looptijd en aflossingen op deze leningen wordt verwezen naar de toelichting op de langlopende schulden.

Liquiditeitsrisico

De Stichting loopt geen significante liquiditeitsrisico's. Er worden positieve kasstromen verwacht voor de komende jaren. Daarnaast vindt een strakke monitoring op de liquiditeitsprognose plaats en kan indien nodig bijsturing plaatsvinden.

Model G Verantwoording subsidies**Model G1: Subsidies zonder verrekeningsclausule**

De prestatie is ultimo verslagjaar

Omschrijving	BRIN	Toewijzing kenmerk	Bedrag Toewijzing	Ontvangen t/m Verslagjaar	geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Lerarenbeurs	02GP	856.852	4.115	4.115	x	
Lerarenbeurs	02GP	851.929	28.630	28.630	x	
Lerarenbeurs	02GP	929735	10.286	10.286		x
Lerarenbeurs	02GP	929735	9.386	9.386		x
Lerarenbeurs	02GP	929735	10.286	10.286		x
Lerarenbeurs	14TD	928650	4.586	4.586		x
Lerarenbeurs	16RH	929623	4.286	4.286		x
Lerarenbeurs	16RH	929623	10.286	10.286		x
Lerarenbeurs	05VX	855.217	9.674	9.674	x	
Lerarenbeurs	05VX	852.425	1.512	1.512		x
Lerarenbeurs	05VX	928001-1	1.512	1.512		x
Lerarenbeurs	05VX	1006627-1	10.279	10.279		x
Lerarenbeurs	02GP	1007594-1	38.831	38.831		x
Lerarenbeurs	14TD	1007695-1	31.159	31.159		x
Zij-instroom	02GP	709337-1	20.000	20.000		x
Zij-instroom	14TD	705159-1	20.000	20.000		x
Zij-instroom	14TD	781883-1	20.000	20.000	x	
Zij-instroom	14TD	918239-1	20.000	20.000		x
Zij-instroom	16RH	1000232-1	20.000	20.000	x	
Totaal			274.829	274.829		

Model GX: Model Subsidies Gemeente Den Haag**Doorlopend tot in een volgend verslagjaar**

Omschrijving	BRIN	Toewijzing kenmerk	Bedrag toewijzing	Saldo 01-01-2019	Ontvangen tot en met verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Tot.kosten 31-12-2019	Verrekend door gemeente	Saldo nog te besteden
Schoolsportcoördinator PO	05VX	VOS-1794	26.473	-	26.473	26.473	26.473	-	-
Totaal			26.473	-	26.473	26.473	26.473	-	-

Niet in de Balans opgenomen activa en verplichtingen

Voorwaardelijke vordering OCW

Per 1 januari 2006 is het bekostigingsstelsel voor het voortgezet onderwijs vereenvoudigd. Deze vereenvoudiging houdt in dat vanaf 1 januari 2006 de bekostiging niet meer op schooljaarbasis, maar op kalenderjaarbasis plaatsvindt. Op basis van artikel 5 van de Regeling 'Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs' (kenmerk; WJZ-2005/54063802) is het toegestaan een vordering op te nemen op het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Deze vordering betreft maximaal 7,5% van de personele lumpsum van het boekjaar. Deze vordering kan pas worden geïnd bij discontinuïteit c.q. opheffing van de onderwijsinstelling. Er is derhalve sprake van een voorwaardelijke vordering. Aangezien Stichting Het Rijnlands Lyceum uitgaat van "going concern" is deze vordering niet opgenomen op de balans van de Stichting. De voorwaardelijke vordering op het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) heeft per ultimo 2019 een waarde van ca. M€ 3,2.

Contracten

Off Balance zijn er verplichtingen aangegaan voor kopieerapparatuur, lockers, IT-voorzieningen en schoonmaakwerkzaamheden. Hierdoor zijn er leaseverplichtingen voor de kopieerapparatuur (tot en met 30 december 2024) voor een contractwaarde van € 399.400. Voor de IT voorziening is een contract afgesloten tot en met oktober 2022 met een contractwaarde van € 1.648.200. Het totaal aan contractwaarde voor de schoonmaakwerkzaamheden heeft een waarde van € 360.300. Net als bij de schoonmaak zijn ook voor de lockers zijn verschillende contracten met een totale contractwaarde van € 308.900. Ook is er een contract met de gemeente Den Haag inzake de huur van grond, dit loopt tot en met augustus 2025 en heeft een contractwaarde van € 111.000.

Tijdelijke huisvesting

De Stichting heeft drie lease overeenkomsten voor cabins als tijdelijke onderwijsvoorziening bij de Europese School Den Haag met een resterende contractwaarde van 716.600

Bij de International School of the Hague heeft de Stichting ook cabins als tijdelijke huisvesting laten plaatsen. Deze overeenkomsten lopen tot en met augustus 2019 en één contract tot augustus 2022. De totale waarde van deze contracten is € 884.300.

Vennootschapsbelasting

Door een onvolkomenheid in de onderwijsregelgeving van de duiding van de "school fee" bij het internationaal onderwijs is de Stichting, bij de invoering van de wet modernisering vennootschapsbelasting overheidsondernemingen vanaf 1 januari 2016 belastingplichtig geworden. Deze onvolkomenheid is vooruitlopend op een wetswijziging door de Staatssecretaris van Financiën middels het Besluit van 9 juli 2019, Nr. 2019-93725 (Staatscourant) rechtgezet. Wel dienen vervolgens nog, de door de belastingdienst opgelegde in te dienen aangiften Vpb over de jaren 2016 tot en met 2018 en de voorlopige aangifte 2019, nog formeel afgewikkeld te worden door een onderbouwde bezwaarschift; dit proces is inmiddels in gang gezet.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het renovatieproject van het schoolgebouw, dat het onderkomen wordt van de Europese school (VO), is begonnen in 2019. Maar mede door de bouwperikelen situatie in Nederland en onder andere hiermee samenhangende vergunningen zijn de werkzaamheden vertraagd. In het begin van dit jaar (2020) is een en ander weer hervat, waardoor het bedrag, wat ten laste van de Stichting komt (ca. M€ 5) en uit eigen middelen gefinancierd wordt, ingezet kan worden.

Het gebeuren rondom de Coronavirus vond na balansdatum en na vaststelling van de begroting plaats. De gevolgen van deze crisis heeft verstrekkende gevolgen voor het onderwijs, maar vooralsnog zijn de financiële gevolgen zeer gering. De Rijksbekostiging staat in beginsel niet onder druk door de crisis, ook de subsidies van gemeente en andere subsidievertrekkers worden gecontinueerd. De bijdrage ten behoeve van het internationaal onderwijs heeft vooralsnog en naar verwachting geen wezenlijke verandering opgeleverd. De personele lasten en de meeste materiële kosten lopen door. In zeer beperkte mate worden extra kosten gemaakt als gevolg van de crisis (aanschaf devices voor digitaal afstandsonderwijs bijvoorbeeld), maar er zijn ook kosten die tijdelijk lager zijn (minder energie, water bijvoorbeeld). De continuïteit van de bedrijfsvoering van de Stichting in financiële zin wordt geenszins bedreigd.

Overheidsbijdragen

		2019	2018
		Realisatie	Realisatie
3	Baten		
3.1	Rijksbijdragen		
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	49.214.574	45.446.738
3.1.2	Overige subsidies OCW	5.445.057	3.723.625
3.1.3	Af: inkomensoverdrachten	67.721	174.995
	Totaal	54.591.910	48.995.368
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies		
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	1.647.004	1.179.679
	Totaal	1.647.004	1.179.679

Toelichting 3.1 Rijksbijdragen

De stijging van de Rijksbijdrage OCW 2019 ten opzichte van 2018 is o.m. het gevolg van de groei van het aantal leerlingen SRL (1 oktober 2017 naar 2018, respectievelijk 7.088 en 7.285 leerlingen). Deze lumpsumfinanciering is, conform regelgeving, gebaseerd op het aantal leerlingen dat op 1 oktober van het voorafgaande kalenderjaar aan de school is ingeschreven. Daarnaast is in 2019 extra bekostigingsbaten ontvangen ter dekking van de gestegen loonkosten en pensioenpremies. In het najaar van 2019 zijn de zgn. convenantsmiddelen ontvangen; zie ook de toelichting bij het Eigen vermogen.

Overige baten

		2019	2018
		Realisatie	Realisatie
3.5	Overige baten		
3.5.1	Verhuur	249.577	226.402
3.5.2	Detachering personeel	230.580	260.475
3.5.3	Ouderbijdragen	30.309.779	28.128.630
3.5.4	Deelnemersbijdragen	1.848.117	1.601.112
3.5.5	Kantine	126.208	137.290
3.5.6	Overige baten	1.351.086	1.262.064
	Totaal	34.115.347	31.615.973
	Totaal generaal Baten	90.354.261	81.791.020

Toelichting 3.5.3 Ouderbijdragen

De baten ouderbijdragen 2019 betreft voor nationaal onderwijs 7/12 van de in rekening gebrachte ouderbijdrage schooljaar 2018/2019 en 5/12 de in rekening gebrachte ouderbijdrage 2019/2020. Voor internationaal onderwijs worden de gefactureerde ouderbijdragen incl. mutaties toegerekend aan betreffend periode waar deze betrekking op heeft. De stijging van deze baten is eveneens het gevolg van toenamen aantal leerlingen in 2019.

Lasten

		2019 Realisatie	2018 Realisatie
4.1	Personeelslasten		
4.1.1	Lonen en salarissen*)	63.995.023	59.519.231
4.1.2	Overige personele lasten **)	3.353.663	3.575.365
4.1.3	Af: Uitkeringen	307.082	504.811
		67.041.604	62.589.785
	<u>*) Uitsplitsing lonen en salarissen</u>		
4.1.1.1	Bruto lonen en salarissen	49.916.158	47.113.155
4.1.1.2	Sociale lasten	6.719.623	6.060.210
4.1.1.3	Pensioenpremies	7.359.242	6.345.866
	Totaal Lonen en salarissen	63.995.023	59.519.231
	<u>**) Uitsplitsing overige personele lasten</u>		
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	394.377	224.328
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	1.540.925	1.645.156
4.1.2.3	Overig	1.418.361	1.705.881
	Totaal overige personele lasten	3.353.663	3.575.365
Het gemiddelde aantal betaalde fte's gedurende 2019 bedroeg 887,7 fte. Over 2018 bedroeg dit 844,1 fte.			
4.2	Afschrijvingslasten		
4.2.1	Gebouwen en terreinen	1.593.504	1.591.142
4.2.2	Inventaris en apparatuur	1.285.362	1.195.067
	Totaal	2.878.866	2.786.209
4.3	Huisvestingslasten		
4.3.1	Huur	1.388.376	1.154.556
4.3.2	Onderhoud	2.198.754	517.430
4.3.3	Energie en water	851.421	706.860
4.3.4	Schoonmaakkosten	1.163.793	870.532
4.3.5	Heffingen	202.478	163.225
4.3.6	Dotatie aan voorziening	755.000	1.982.280
4.3.7	Overige huisvestingslasten	282.241	87.826
	Totaal	6.842.063	5.482.709

Toelichting 4.3.2 Onderhoud

De verhoging van kosten 2019 ten opzichte van 2018 wordt veroorzaakt door de toerekening van tijdelijke huisvesting inclusief verwijderings- en plaatsingskosten op diverse locaties (€ 1.120.000) en met in gang van 2019 wordt jaarlijks terugkerend onderhoud rechtstreeks als kosten geboekt en niet meer ten laste van de voorziening onderhoud gebracht.

Toelichting 4.3.4 Schoonmaakkosten

In 2019 zijn extra externe kosten gemaakt door onder meer ziekte vervanging van schoonmaakpersoneel en toename van het vloeroppervlak op verschillende locaties vanwege uitbreiding van de huisvesting.

Toelichting 4.3.6 Dotatie aan voorziening

De lagere dotatie 2019 is een gevolg van enerzijds het rechtstreeks ten laste brengen van jaarlijks terugkerend onderhoud aan 4.3.2 onderhoudskosten (en niet meer presenteren van betreffende kosten via de onderhoudsvoorziening) en anderzijds het gevolg van bijstelling van de hoogte van de onderhoudsvoorziening.

Toelichting 4.3.7 Overige huisvestingslasten

Deze zijn in 2019 toegenomen ivm kosten voor invulling adequate huisvesting, de begeleiding Europese aanbesteding en meerjaren onderhoudsplannen.

4.4 Instellingslasten

4.4.1	Administratie en beheer *)	839.625	782.132
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	2.491.452	2.305.321
4.4.3	Overige instellingslasten	6.245.905	6.079.643
	Totaal	9.576.982	9.167.096

Totaal generaal Lasten**86.339.515****80.025.799***) Specificatie honorarium accountant

4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	56.991	58.690
4.4.1.2	Nadere controleopdrachten	0	0
4.4.1.3	Fiscale adviezen	0	0
	Totaal accountantskosten	56.991	58.690

Dit zijn de gerealiseerde accountantskosten in 2019 (resp. 2018)

Financiële baten en lasten

		2019 Realisatie	2018 Realisatie
5	Financiële baten en lasten		
5.1	Financiële baten (rentebaten)	0	0
5.2	Financiële lasten (rentelasten)	161.770	168.690
	Financiële baten en lasten	-161.770	-168.690
	Totaal resultaat	3.852.976	1.596.531

Segmentatie naar onderwijssector VO/PO 2019

		Totaal	VO	PO
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	54.591.910	44.542.075	10.049.835
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.647.004	1.548.937	98.067
3.5	Overige baten	34.115.347	23.125.026	10.990.321
	Totaal baten	90.354.261	69.216.038	21.138.223
4	Lasten			
4.1	Personeel	67.041.604	50.210.301	16.831.303
4.2	Afschrijving	2.878.866	2.269.909	608.957
4.3	Huisvesting	6.842.063	5.204.130	1.637.933
4.4	Instelling	9.576.982	7.912.375	1.664.607
	Totaal lasten	86.339.515	65.596.715	20.742.800
	Saldo baten en lasten	4.014.746	3.619.323	395.423
5	Financiële baten en lasten	-161.770	-136.790	-24.980
	Resultaat	3.852.976	3.482.533	370.443

Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semi publieke Sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Het Rijnlands Lyceum. Het voor Het Rijnlands Lyceum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 164.000, conform klasse E van de bezoldigingsmaxima 2019. Klasse E van de bezoldigingsmaxima is conform de CAO voor Bestuurders Voortgezet Onderwijs. De beloning betaalbaar op termijn is de ontvangen pensioenbijdrage (afdracht werkgeversdeel van de pensioenpremies).

Bezoldiging topfunctionarissen		Bezoldiging topfunctionarissen	
Dr. M.W. Knoester		Drs. A. Kastelein	
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 01/08	Aanvang en einde functievervulling in	01/08 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1	Deeltijdfactor in fte	1
Gewezen topfunctionaris?	Ja	Gewezen topfunctionaris?	Ja
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging		Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	83.384	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	59.652
Beloningen betaalbaar op termijn	11.953	Beloningen betaalbaar op termijn	8.538
Subtotaal	95.337	Subtotaal	68.190
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	95.667	Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	68.333
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	95.337	Totale bezoldiging	68.190
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2018		Gegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12	Aanvang en einde functievervulling in	N.v.t.
Deeltijdfactor 2018 in fte	1	Deeltijdfactor in fte	N.v.t.
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	139.210	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	N.v.t.
Beloningen betaalbaar op termijn	18.783	Beloningen betaalbaar op termijn	N.v.t.
Totale bezoldiging 2018	157.993	Totale bezoldiging	N.v.t.

Toezichthoudende topfunctionarissen	Drs. J.L.C. vd Werff	Drs. D.A. Koster	Drs. P. van Slooten	Dr. H.F.M. Gertsen	Drs. D.A. Stijl
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging *	10.000	5.000	6.000	6.000	7.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	24.600	16.400	16.400	16.400	16.400
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	10.000	5.000	6.000	6.000	7.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2018					
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/09 - 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	5.000	6.000	6.000	7.000
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Totale bezoldiging 2018	0	5.000	6.000	6.000	7.000

*) De bezoldiging vindt plaats aan het einde van het schooljaar.

Wassenaar, 16 juni 2020

drs. A. Kastelein

bestuurder

drs. D.A. Stijl

vicevoorzitter RvT

drs. J.L.C. van der Werff

voorzitter RvT

dr. H.F.M. Gertsen

lid RvT

mw. drs. D.A. Koster

lid RvT

drs. P. van Slooten

lid RvT